

اسلام دنیایی

اسلام فاضلہ جالبشیر

— ۱۹ —

ایلی عفتہ وہ برہمپار

طوغری جنته کیندی دیدکاری زمان (نه بیلیور
سکز ، بلکه مالایینی برسوز سوبله مش باخود
مالایینی بی ترک ایله مشدر) مآلده بر حدیث شریف
وارد اولمدر .

.*

اقلان حکمدن ، حکمتک بو درجه سینه
ایرشمه سنک سبی سورلدقده : دوغری سوزلی
اولاق ، حقوق ناسه رعایت ایتک ، مردر لومالایینی
دن اجتناب ایله بومرنبه ایرشدم دیمش .

خلاصه کلام اشبو حدیث شریف عزلیات ایله
مهر کچرمه نی منع ایدوب جدیات ایله مشغول
اوله بی امرایدیور .

(الدین والادب)

اسلام دنیاسی تفرقه سی — ۲

جل جلیله حیدریدن بر نبذه

— مابعد —

ادب المرء خیر من ذهبه
به ارزر مرد راما به ادب دان
ولی رازین سخن حکمی عجب دان

معنای : ادب التون و کوشدن ایودر .
ادب نه در ؛ لسان عوامده استعمال اولدینی
کی بر یرده قاقیلوب قالمق ، کور کورینه اطاعت
کوسترمکی ؛ خیر بوراده کی اوپله تربیه ، اخلاق
مراد اولنیور . شیمدی ترجمه ده کی ادب یرینه
تربیه اخلاق کلمه سی قویارسق شوبله اولور .

ترک اولمقدقجه فائده لی ایشاری کورمکه سره
کلیه جکندن اکثر با شریعت فائده سنز ، مالایینی ایله
مشغول اولمقدن اجتناب ایتمه بی امر ایدر .

انسانلرک ایشاری ، فعل ، ترک (یا یاق ،
یا یامق) اعتبار ایله درت درلودر ، بودردن
ایکی سی (حسن) ایشلردر که بواپسه مایعونی
یا یاق ، مالایینی بی ترک ایتک ایله اولور . دیگر
ایکی سی (قبیح) ایشلردر که : مالایینی یا یامق
مایعونی بی ترک ایتک در . قبیح ایشلر ترک اولمقدینی
زمان کوزل ایشلری یا یامق ممکن اولیه جنی
تجربه ایله ثابتدر آنک ایچون (من اشتغل بمالا
یعنی فانه مایعنیه) دیمشلردر که : هر کیم فائده سنز
ایشلر ایله مشغول اولورسه فائده لی ایشلری
ضایع ایدر دیمکدر .

انسانلرک ایشلری بواعتبار ایله درت درلو
اولدینی ایچون ابو داود حضرتلری حدیث
مذکور زی ربع اسلام عد ایدملی در دیمش ایسه ده
ابن حجر حضرتلری حدیث شریفی : منطوقی
اعتبار ایله نصف اسلام ، مفهومی ده برابر اعتبار
ایدلدر که تمام اسلام اولمهنده شبهه یوقدر .
دیور . چونکه اسلامیتک تمامی بتون امرلرینه
بوون اکمک ، بواپسه مالایینی اولان بالجه
لهویات و محرمات دن اجتناب ، مایعنی اولان
وظیفه لری ادا ایله مک دیمکدر ، که بونک برنجیسی
حدیثک عبارت سندن ، صوکنجیسی ده مفهومندن
معلوم اولور . اساساً جوامع الکلام حدیثلردن
اواسی ده بوندن ظاهر در .

نه بونک کی : شهید اولان بر صحابه حقنده
اصحاب کرام دن به ضلری : نه بیوک — مادت ،

آدمه تربیه ، اخلاق النون و گوشیدن
بودر .

بو اوبله بردستوردرکه حکمی هیچ بروفت
تغیر ایتز . چونکه انسان اخلاق حسنہ سی ،
تام مناسبه تربیه سی سایه زده پک چوق النونلر
ندارک ابد بیلیر همده مهولته فقط نه قدر چوق
آلتونه مالک اولورسه اولسون اولرله ادب
آلهماز . بعض زمانلر کورلیدیکی کبی پاره سی
سایه سنده اهمیت قازانمش اولسه بیه ارکچ
لابق اوله جنی حقایق مذلتده سورونک اونک
ایچون مقدردر . بو سیله اخلاقزی اصلاحه
چالش مق ، تربیه لی اولق ایچون نفه مزله ،
نفسمزه ارزو ایلدیکی حظوظانی ایاقلر آلتده
چکنمه مک سورتبه مجاهده ده بولنق بزم ایچون
الزمدرو بشقه چارمه ده بوقدر . چونکه پیغمبر من
صلی الله تعالی علیه وسلم اقدمن حضرتلرینک بر
کره (انه بعث لائمه مکارم الاخلاق) حدیث
شریفی دوشونمک مکره دیگر بر حدیث قدسیت
ردیف موجبجه صراطده ایلک اول موضوع
بحث اوله جق اخلاق اولدیغی در خاطر ایلک
کافیدر . شمدی بوراده طبیعتله بر سوال وارد
اولیور . اخلاق نه حالده ؟

بو اوبله بر سوالدرکه جوای بزم ایچون
پک آغبردر . اوبله دکلکی با ؟ اخلاقمزه تماماً
بوزولمش اولدیغی اعتراف ایتک بوصورته
ذنوب گذشته مک یکنه عالمی اولان اخلاقمزه
اغمری اعلان ایلمه مک حقیقی ؟ مع مافیه آغیر
اولسه ده ، حقیق اولسه ده باغبره رق اعلان
ایتمکی بترکه اخلاقمزه زیاده سیله فساده اوغراشمش ،

بر چوق فتالی کنیدی کندمزه دعوت ایتکله
پک بیوک بر کنه ایشله نلشدر . شمدی اولان
اولیدی . کلوب چانان فلا کتدرده پک زیاده
چارپدی . بوندن مکره بویه فلاکتدره اوغراماق
ایستیورسه ق باری بوندن مکره اخلاقمزه دوزلتمک
بالخاصه اخلاق اجتماعیه مزی الصلاح ایلک
چالشلی بزم .

اظهار الغنى من الشکر

بود اظهار نعمت شکر منم

چنانک اخفا ونسیان کفر منم

معنای : کثرتک اظهار غنا ایلمه سی نوع
شکر دندر .

انسانی مردر لو غوائل این و آندن نورناره جق
بونون احتیاضاتی سوندیره جک علاج آرایانلر
بو تربیه قوللانده ونلر و از زمان طرفنده پک
بو بوک ، پک قطعی استفاده کوره جکلرنده شبه
ایتمه ونلر . چونکه بیهلم که بزم باشمزه کلن
پوتون غوائل ، استراحت وجدانمزی سلب
ایدن کافه مسائل هپ اظهار رغنا ایلده مایشمزدن
هپ بزدن دها زنتکینلر بزدن ظامراً دها بخنیلر
اولانلر بر نظر حرمت عطف ایددرک حالمزدن
هر بار شکایت ایله بيشمزدن اباری کلپور . بر کره
بوندن واز کچمه مک بزده کی وارلک دها اشاغیمزده
بولانلر ایچون بوقلق اولدیغی دوشونسه ک ظن
ایدرم که مقصدک حصوانه باغا ماباغ کافیدر .
حالبوکه بزم اولمه یی پایپورز ؟ سخار بوز بیهلک
کره خایر ! اوزاقلره کیتمه حاجت بوق .
اون نموزدن بری به اولان احوالی نظر مطالعه به
آلق بو بایده بر حکم ویرمک ایچون کافیدر .
اون نموزک فردای با شالایان احتیاضات ، قویان

قیامت هب حالمزه قناعت بتمه دیکمزدن، بشقه اربنک
نالینلارینی جوق کورد بکمزدن دکلیدر ؟

بونی انکار ابد جک کیمسه بوانه ماز. باری
اولان اولدی دیم بوندن صکره اولسون عقلمزی
باشمزه طولایلم بشقه سی اولمش، زکیری
قلمشز. ضرری بوق. بوکاده حمد ابدلم.
دیدیکم کبی بزدن دعا اشغی طبقه بولکلری
نی بشردن بر جوقلربنک آلام واکار متوالیه
قارشوسنده اینم اینم ایگله بلری کوز اوکنه
کنیره لم ایشته بو کافی و بونی یا باجق اولورسه ق.
خلاصه قناعتی اله آیرسه ق امین اولم که هر
کون بر درلو نمنه، هر آن بشقه صورتله رقاعه
مظهر اولورز. مع مغیه بونی سوبله مکه، شو
صورتله قناعتی نوصیه اتمکله فقری زویج
ایلدیکم، هر کسک اولدینی یرده قالمسینی،
زنکیله مه منی ارزو ابدیکم معنائی اکلا شلما ملی،
بالعکس سسزجه کور و نسیسزجه چالشمق لزومی
اکلامق ایستدیکم بیتمنی در. بو کون پک قطعی
بر دستور وارد که شودر. ایلربله مین داتما
کری قالیر، فقیر زنکیک داتما زبونی اولور.
بو دستورک قطعتینی اکلامق ایچون پک زیاده
انعیاب ذهنه، مشل بولق ایچون ده اوزاقلره
کیمکه لزوم بونی. مکنتمزک حال حاضرینه
سکنه نیک کچیرمکه اولدینی وضعیت الجیه
باقق کافی. زوالی مکنتمزک حالی اوقدر معافی،
بزلرک حالمز ادرجه بر باد که بکا عاجل چاره لری
تجری اتمک. و بولنه جق چاره به درت ال اله

صاربله رقی سسلا مته جیقمق ایچون پک زیاده
چالشمق مطلقا لازمدر. بیانماید که حال
استقبال آینه سیدر. ماضی ده نه اکباش،
حال ده نه صورتله چالشمق ایسه استقبال
او صورتله نجلی ابد جکدر ماضی اله حال بشقه
درلو اولق، صکره استقبال دیگر صورتله
ظهوره کک قانون طبیعته مغایردر. قوانین
طبیعیه ایسه لایقیدر. بناء علیه استقبالدن استقاده
ایده بیلمک، بزلردکل ایسه کبیل اولاد واحفاد بیزک
رفاعنی تأمین ابدیه بیلمک ایچون بزم جوق
چالشمق اتمز، بالخاصه بیلمک اوغراش مقلعز
کرکدر. هله زنکیک اولمغه علم و معرفتله
زیین ذات وصفات اله مکه چالشمق
اوزرمزه فریضه در. هادی حقیقی اولان
بی ذیشانمزک بزده داتما چالشمق امر ایتمش،
تبلکدن، فقیرلکدن هر وقت تحذیر اله مشدر.
فقط غریبدر که بزلر او تنبیهات، بو اخطارات
خلافه اوله رقی داتما و داتما عطائی سی و ورزشته،
فقری مال قارونه ترجیح اتمشز. حال بوکه
دوشونه مشز، دوشونه مه مشز که جناب پیغمبر
صلی الله علیه و سلمک نشوبتی بالکبر بر ترغیدن عبارت
دکل، بالعکس نه بدید اله مترافقدر. فقیر دنیاسنی
ده آخرتی ده غائب ابدیور یور. دیگر بر حدیث
شریفنده ده کسب حلال اوغرنده نیک حیات
ایندن اله ذوالجلال حضرتلری راضی اولور
بیوریور. شمدی بوقدر نشوبتی و ترغیب
وار ایکن، بودرجه تحذیر و نه بدید موجودکن
برر خاونی عطائی سی و غیره، فقری، خرورقی
رزه و ثروته ناصیل ترجیح ایدرز. خلاصه

چالشملى ، چالشملى ، دائما چالشمليدز . زنكېن
اوللى ، زنكېن اوللى ، دائما زنكېن اولغه
چالشمليدز .

انوارالکمال

م . عاقل

مباحث

بوندن مقدم اسلام دنیاستند ع. بن امضای
 ایله بوباید بر مطالعه درج اولمشدی. ظاهر مقاله دین
 دخی اکلاشیلیدنی کی اوزره صاحب مقاله مها-
 جرلر ادا کثرتله دوچار سفالت اولدوق بر فلاکت
 و ضرورتلره هدف اولدینی و حکومت سابقه
 طرفندن بر معاونت جدیه کوره مدکاری فی نظر
 اعتباره آلاری کندنی دوش-ونجه و ملاحظه-نی
 بیان اتمک ایسته مشدر .

مہاجر لڑک بالخاصہ دور سابقہ یک زیادہ
دوچار سہ نکات اولد قزلبی و دور حاضر دہ
کندیلربنہ معاونت لایقہ کو ستر بلہ مدیکنی بزدخی
قبول ایدہ رز ، شہہ یوقدر حکومت حاضرہ
غوائل خارجیہ و داخلیہ دائمًا معروض قالدینی
جہتہ مہاجر لڑہ باقیہ حق و معاونت ایدہ بلہ جک
بر حالہ دکل ایدی ، بو مر کسجہ معلوم بر کیفیت
اولدیندن حکومتی مواخذہ ایتک قطعاً دو غرو
اولدینی کبی بعض مہاجر لڑک دوچار سہ نکات
اولدیندن دولانی اساس ہجرتی قبیح ایتکدہ موافق
عقل و منطق دکلدہ ، بو کون احوال امنی لایقہ

تدقیق ابدہ جک اولور۔۔ ہف نوع بشر میانشدہ
برندن حرکت ایمین و ہجرتی اختیار ایمین
اوتوردقلری برلرندہ و محل اقامتلرندہ۔۔ غیل
اولانلرندہ آزدکلر قریمدہ ، قازاندہ ، تور
کماندہ ، ہندستاندہ و جاوا جزیرہ لرنده مالکدن
ملککندن و حتی دیننددخی آبراش آدملر نصف
اولور۔ حتی بوندن ایکی ہفتہ مقدم باطوم
جواندہ بکرمی درت قریبہ اعالیہ۔۔ نک جبراً
تضر استدرلدیکی۔۔ بیل الرشاد غزنہ می سنولرندہ
اخبار اولیوردی۔ بوکی و بوندن دھا فنا۔۔ فنا
لدرظن ابدرز نوع بشرک بولدیغی برلرندہ
نوادردن دکلر۔

بتون دنیاده حکومت منمده لرك مظاهرات
مادیه و تشکیلات قانونیه لرینه اعتقاد ابدن مهاجره
لرك دخی دوچار سفالت اوله رفی تخمیناً یوزده
انتمی وطن اصلی لرینه عوت ایتمکده اوله قاری
استانستقرار ایله ثابت برکیفیندر ، بزم مهاجر لرك
احوالی تنقید اولنه منزه بالخاصه بزده مهاجرت
مجبوریت دینیه دن ، دیانه ممنوع و محرم اولان
بر امر قارشوسنده یعنی عسکرلکده خنزر آتی
یمکه و محاربه زمانده مؤمن قارداشته قارشوسللاج
استعمالته مجبور اولان مسلمانلره هجرت شرعا
واجب اولوب ، نص قرآن ایله ثابت بر امر
شرعیندر .

۱- امامان دینانتری ایچون هر نوع سغاتی
اختیار ایدرلر ، البته بوندن - و کرم مهاجرلر
همومینه حکومت عثمانیه نك مظاہرینه دخی موغنی
اولا جقلرنن ظن اولندیفی درجده - سقائنده
اولماه جقدر . صاحب مقالہ نك بعض منطق ستر